

øvrige $\frac{3}{4}$ af Amtet kun er opdyrket 16,000 Tdr. Land; man ser altsaa ogsaa der, at denne Egn staar i et gunstigt Forhold. Men det er jo ikke alene Hammerum Herred, som Banen vil komme til at gjenløbe, men den vil ogsaa berøre andre Eogne. f. Ex. i Standerborg Amt, uagtet det ganske vist for den væsentligste Del vil blive en Del af Ringkjøbing Amt, som Banen vil gjenløbe, og af disse Egne — særlig Hammerum Herred, hvoraf ingen Del vil have 3 Mil til Jernbanen — er der ikke mindre end 200,000 Tdr. Land, der kun have et Hartkorn af, saavidt jeg erindrer, 2000 Tdr., det er i alt Fald mellem 1800 og 2000 Tdr. Det er støttet paa Oplysninger, der ere indsendte for et Par Aar siden af Landinspektør Klein, og jeg holder Fortegnelsen i Haanden. Man ser altsaa, at der er henved 100 Tdr. Land paa hver Td Hartkorn. Jeg tror ikke, man ubetinget deraf kan slutte, at Jorderne ikke ere synderlig gode, og jeg tror, at de Oplysninger, som Hedeelskabet har givet i Stikelse af Hede billeder, oplyse, at den Strækning, som benævnes Bording og Borbjerg Bakker, hvor der findes Hede, dog egner sig til Opdyrkning. Thi der er ikke, som man har troet, væsentlig Ahl, men kun Ahl, som findes spredt, hvorimod Jordbunden bestaar af alle de Bestanddele, som findes i Landes andre Egne, og egne sig fortrinlig til Opdyrkning. — Ser jeg altsaa hen til, hvorledes Befolkningen er stegen, Bygningernes Værdi tiltagen, og paa hele den Opførsel, som har fundet Sted over det store Areal af Land, som der findes, tror jeg at kunne sige, at her er Plads for endnu flere Jolk, det mangler kun, at Kommunikationsmidlerne kunne ordnes, saa tror jeg, at der kan være Plads for en Del af dem, som nu rejse hinsides Havet, og det kan ikke nægtes, at jo mindre vort Ransomraade er blevet, desto større er Forpligtelsen bleven til i højere Grad at anspore vore Kræfter for at gøre det tilbageblevne saa frugtbart som muligt, for at den Befolkning, som er der, kan komme til at befinde sig lykkelig. Angaaende selve Stedet, hvor man vil lade Banen foreløbig ende, nemlig Serning, har jeg set anført, at det ikke var Meningen, at den skulde ende der, men at den skulde føres til Ringkjøbing. Det tror jeg heror paa en Misforstaaelse. Den vil ikke blive ført til Ringkjøbing, men i mere sydlig Retning, saa at den kommer til at træffe Banen fra Ringkjøbing til Søbjerg paa et sydligt Punkt. Der vil derved blive aabnet nye Strækninger for Kultur og Udvipling. Jeg siger særlig til de Egne, hvori Hedeelskabet udøver sin Virksomhed, de Egne, som berøres af Grene af Skiern Na, saa jeg tror, uden at overdrive det, at kunne sige, at her er ogsaa et af de Punkter, paa hvilke vi kunne komme Smaafolk til Hjælp ved at aabne dem en Vej, hvor de kunne søge hen, som ellers ere tilbøielige til at søge ud af Landet. Jeg tror, at den Misforstaaelse, som er ved at svinde bort, vil

komme endnu mere til at forsvinde, naar de nødvendige Kommunikationsmidler blive indrettede. Der er ingen Egn i Landet, som er saa stedmoderlig behandlet som denne, hvad Kommunikationsmidler angaar, og det vil virkelig bringe om ikke direkte Renteudbytte til Staten, saa dog indirekte og have Fremskridt med sig i Følge. Med disse Ord skal jeg særligt anbefale denne Bane, haabende at man, om det viser sig fornødent, maa gaa højere end til 40,000 Rd. Jeg kan ikke se, at der kan være Noget til Hindes, hverken for denne Egn eller for nogen af de andre Egnes Vedkommende for at bemyndige Indenrigsministeren til i det Mindste at kunne gaa højere. Jeg ønsker forøvrigt ogsaa de andre Baner, ikke mindst Grenaa Banen, særligt Held; Grenaaegnen har jo hidtil ligget som en Kant Land for sig, som afskaaret fra den øvrige kultiverede Verden, og nu kan den jo komme i Forbindelse med en af Kulturens Hovedaarer.

Th. Christensen: Jeg skal først tillade mig at takke den ærede Minister, fordi han er fremkommen med dette Forslag, og derved aabnet en, om end maaste lidt sjern, Udsigt til for visse Egne her i Landet, som længe have ønsket det, at komme i Besiddelse af det Gode, som ellers en stor Del af Staten har haft, nemlig en Jernbane. Jeg kan imidlertid ikke sige, at man med det Samme her saar fuldstændig Revanche, fordi man har ventet; thi for det Første vil man rimeligvis komme til at vente endnu en Tid, førend man vil være kommen saa vidt, at man kan sige, at man med fuldstændig Bished og Berettigelse kan stole paa, at disse Baner blive anlagte, og for det Andet vil der jo hengaa endnu længere Tid, inden de Egne, hvorom her er Tale, og som ville blive delagtige i Banernes Anlæg, faae bragt det Offer, som vil være nødvendigt at bringe for at faae Banen. Tager man Hensyn til de Egne, hvor der er anlagt Statsbaner, er det selvfølgelig, at de have opnaaet de samme Begunstigelser for forholdsvis meget billigere Pris, jeg haaber derfor, at den ærede Minister, som nu har viist den Humanitet og Velvillie at fremkomme med dette Forslag, ikke vil være ganske uwillig til at stille sig noget mere velvillig overfor disse Egne, saaledes at det bliver noget lettere for dem at faae disse Baner anlagte end efter Forslaget. Det forekommer mig nemlig, at det Tilskud, som man her efter Forslaget kan vente af Statskassen, er noget lille. Saar man nemlig ud fra, at disse Baners Anlæg strax kunne tage deres Begyndelse, vil det Tilskud, Staten her agter at give, efter min Mening være omtrent $\frac{1}{6}$ af Anlægskapitalen; men saa gunstig stiller Sagen sig ikke engang, at man kan gaa ud fra, at man strax kan begynde paa Anlægget af disse Baner, og tager man saa Hensyn til, at Arbeidet og Materiellet synes stedse at ville stige i Pris, søl-